

UNIVERSIDADE DE VIGO

Programa docente en créditos ECTS

CAMPUS :	OURENSE
DEPARTAMENTO :	HISTORIA, ARTE E XEOGRAFIA
CENTRO :	FACULTADE DE HISTORIA
TITULACIÓN :	LICENCIADO EN HISTORIA

CURSO :	2012-2013
---------	-----------

PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

Código	102411825	Tipo	Optativa	Curso	4º 5º	Cuadrimestre	1º	Creditos	6
--------	-----------	------	----------	-------	----------	--------------	----	----------	---

Créditos Teoría	0	Créditos Prácticas	0	Grupos Teoría	0	Grupos Prácticas	0
-----------------	---	--------------------	---	---------------	---	------------------	---

Nombre profesor/a	Créditos asignados (teoría)	Créditos asignados (prácticas)
Profesor Contratado Interino de Substitución	4'5	1'5

Profesor/a coordinador	Aprobación Departamento	Aprobación Centro
 Asdo.: Yolanda Barriocanal López	Data Consello: 11-07-12 Asdo.: Montserrat Iglesias Gómez	Data Xunta: 11-7-12 Asdo.: Mª del Carmen Fdez. Contreras

**FICHA DE ASIGNATURAS DA TITULACIÓN DE HISTORIA DA
UNIVERSIDADE DE VIGO PARA GUÍA DOCENTE
EXPERIENCIA PILOTO DE CRÉDITOS EUROPEOS.**

DATOS BÁSICOS DA ASIGNATURA

NOME: PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

CÓDIGO: 102411825   **CURSO ACADÉMICO:** 4º / 5º

TIPO (Troncal/Obrigatoria/Optativa/L.E.): Optativa   **DURACIÓN** (cuadrim./anual): cuadrimestral

Créditos totais: 6   **Créditos teóricos:** 4,5   **Créditos prácticos:** 1,5

Correspondencia en horas ECTS: 150

CICLO: 2º   **CURSO:** 4º / 5º   **CUADRIMESTRE:** 2º

DATOS BÁSICOS DO PROFESORADO

NOME: Yolanda Barriocanal López (Coordinadora)

ÁREA: Historia da Arte

DEPARTAMENTO: Historia, Arte e Xeografía

DESPACHO:
Pav. 2, 1º andar, nº 26   **E-MAIL:** barriocanal@uvigo.es   **TFNO.:** 988387141

DATOS ESPECÍFICOS DA ASIGNATURA

1. DESCRIPTOR:

É esencial que o alumno teña un coñecemento da riqueza patrimonial española, así como da súa xestión, protección, lexislación, conservación e posta en valor.

2. OBXECTIVOS:

2.1 XERAIS :

Coñecer a orixe e evolución do concepto Patrimonio Artístico. Aproximación ó marco institucional e legal que rexe a súa protección. Coñecer a historia da Restauración e Conservación do Patrimonio. Ofrecer unha visión dos debates actuais sobre o patrimonio artístico e os mecanismos para a súa xestión e difusión.

PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

2.2 ESPECÍFICOS

A) Conceptuais

- Análise do marco legal que ampara o noso patrimonio histórico-artístico: da teoría á práctica.
- A restauración arquitectónica, escultórica e pictórica a través do estudio de exemplos significativos.
- O Patrimonio e o Turismo cultural: a reconversión do recurso en producto.

B) Competencias e habilidades

A) Transversais/Xenéricas:

- Utilización das TIC no ámbito de estudio e contexto profesional
- Capacidade de análise e síntese.
- Capacidade crítica e autocrítica.
- Apertura cara o aprendizaxe ó longo de toda a vida.
- Capacidade de organización e planificación.
- Capacidade para o traballo en equipo.

B) Específicas:

1.-Académico-conceptuais (saber)

- Relacionar contidos da materia con situacions, experiencias e problemas actuais do Patrimonio Histórico.
- Coñecemento da estructura diacrónica xeral do pasado aplicada ó Patrimonio.
- Capacidade de ler textos historiográficos, así como transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente.
- Asimilar os procesos de restauración do Patrimonio Histórico-Artístico.

2.-Profesionais (saber fazer)

- Chegar a aplicar e resolver casos concetos prácticos a través da teoría do Patrimonio histórico-artístico.
- Capacidade para a elaboración de traballos académicos en relación co Patrimonio.
- Capacidade de acceso a bibliografía específica, así como distintas fontes para o coñecemento do Patrimonio.
- Adquirir habilidades básicas para a exposición e debate de ideas fundamentadas.

3.-Persoais e interpersoais (saber convivir)

- Conciencia do tema e problemas de debate nos nosos días.
- Ser capaz de emitir valoracions críticas sobre programas e intervencións do Patrimonio.
- Promover unha actitude positiva de cara as intervencións positivas do patrimonio.
- Respeto polas manifestacions histórico-artísticas herdadas dos nosos antepasados.
- Valorar o traballo cooperativo, así como acostumar a asumir responsabilidades e aceptar a disparidade de opiniós.

3. METODOLOXÍA DOCENTE:

PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

4. MÓDULOS E TEMARIO DESENVOLVIDO:

1.-O CONCEPTO PATRIMONIO.

1.1.-O Patrimonio Cultural

1.2.-Orixes e evolución do concepto: da antigüidade ó século XIX.

1.3.-O S. XIX: O Monumento Histórico e as primeiras medidas para a protección do patrimonio.

1.4.-A actitude cara o Patrimonio Histórico Artístico no S. XX.

2.- MARCO LEGAL E INSTITUCIONAL.

2.1.-Institucións e Organismos internacionais.

2.2.-Lexislación estatal e autonómica.

3.-RESTAURACIÓN E CONSERVACIÓN.

3.1.-Historia da restauración.

3.2.-As primeiras teorías da Restauración: Viollet e Ruskin.

3.3.-Escola Moderna do Restauro.

3.4.-Documentos e marco normativo no século XX.

3.5.-Debates e criterios actuais na conservación de Bens Culturais.

4.-DIFUSIÓN E XESTIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO ARTÍSTICO.

4.1.-O papel do Historiador da Arte.

4.2.-Comunicación e difusión do Patrimonio em museos.

4.3.-As Cidades Históricas.

4.4.-O Turismo Cultural.

4.5.-Outras medidas de difusión.

5. BIBLIOGRAFÍA:

5.1 XERAL

-BALLART, J., El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso. Ariel, Barcelona, 1997.

-GONZÁLEZ-VARAS, I., Conservación de Bienes Culturales. Teoría, historia, principios y normas. Cátedra, Madrid, 1999.

-CAPITEL, A., Metamorfosis de Monumentos y teorías de restauración. Alianza editorial, Madrid, 1988.

-HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., Manual de Museología. Síntesis, Madrid, 1994.

-MONTERROSO MONTERO, J., Protección y conservación del patrimonio. Principios teóricos. Tórculo edicóns, Santiago, 2002.

-BALLART, J. Y JUAN I TRASERAS, J., Gestión del Patrimonio Cultural. Ariel Barcelona, 2001.

-MORALES, A.J., Patrimonio Histórico-Artístico, Madrid, Historia 16, 1996.

5.2 ESPECÍFICA

-HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., El Patrimonio Cultural: la memoria recuperada, Ed. Trea, Madrid, 2002.

-MARTÍNEZ JUSTICIA, Mª.J., Historia de la conservación y la restauración. Madrid, 2000.

-MACARRÓN MIGUEL, A. Mª, Historia de la conservación y la restauración. Desde la Antigüedad hasta finales del siglo XIX. Tecnos, Madrid, 1995.

-MACARRÓN MIGUEL, A. Mª y GONZÁLEZ MOZO, A., La conservación y la restauración en el siglo XX. Tecnos, Madrid, 1998.

-MUÑOZ COSME, A., La conservación del Patrimonio Histórico español. Ministerio de Cultura. Instituto de Conservación y Restauración de Bienes Culturales, Madrid, 1989.

PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

7.- VALORACIÓN DE CRÉDITOS ECTS

Materia de 6 créditos ECTS = 150 horas de carga de traballo para o alumno/a

Total de horas presenciais: 50

-Teóricas: 24

-Dirixidas: 20

-Avalación continua: 3

Total de horas de traballo autónomo: 100

ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	FACTOR ¹	HORAS DE TRABALLO AUTÓNOMO DO ALUMNO/A	TOTAL
Preparación de clases teóricas				
Preparación de clases prácticas				
Seminarios (dirección e exposición de traballos)				
Visitas e outras actividades				
Probas de avaliación continua				
Titorías				
Exame final				
Revisión de exames				
TOTAL				

¹ O factor fai referencia, nun cálculo aproximado e revisable no futuro, ás horas que o alumno/a necesita traballar para: preparar as sesións teóricas, as prácticas máis o esquema/resumo, os seminarios (recollida de material, elaboración e exposición dos traballos), as visitas ou outras actividades máis o resumo, as titorías, a avaliación continua e o exame final, de ser o caso.

PATRIMONIO HISTÓRICO-ARTÍSTICO

8.- AVALIACIÓN

ASPECTO	CRITERIOS	INSTRUMENTO	PESO
Asistencia e participación	Asistencia e participación activa nas clases teóricas Asistencia e participación activa nas clases prácticas, seminarios e tutorías	Esquemas/resumos requeridos por parte do profesor Participación nas actividades dirixidas	Ata 2,5 puntos
Realización dun traballo	Terase especialmente en conta: Estructura do traballo Calidade da documentación empregada Orixinalidade e rigor Presentación e ortografía Exposición e defensa	O traballo será individual, salvo casos concretos que así o requira onde poderá ser realizado por dúas persoas como máximo. A temática dos mesmos será exposta no taboleiro da aula na segunda semada do cuadrimestre, elexindo cada alumno a que considere máis oportuna	Ata 3 puntos
Asistencia a seminarios	Asistencia e participación activa no mesmo	Trataranse os pros e contras que cada alumno tivo á hora de realizar as súas prácticas	Ata 0,5 puntos
Proba escrita			Ata 4,5 puntos

Avaliación final para o alumnado con algunha avaliación suspensa e para os que, por CAUSA XUSTIFICADA non poidan asistir a clases teóricas

PROBAS DE AVALIACIÓN FINAL	CRITERIOS	PESO
-Dominio dos coñecementos teóricos -Criterios utilizados para a realización do traballo práctico	-Proba escrita -Proba oral de exposición e defensa do traballo realizado polo alumno	Ata 6 puntos Ata 4 puntos